

40 Mill. Mennesker. Det er ikke en rent ubetydelig Folkemængde indenfor Europa, og det er en Folkemængde, som navnlig kulturelt har gjort sin Indsats og gør sin Indsats af Betydning. Der er vist ikke mange Steder i Verden samlet saa megen Folkeoplysning og saa megen folkelig Kultur, som der er samlet omkring Østersøens Bredder, den gamle protestantiske Indsø, den Indsø, der i mange Henseender er ved at blive den røde Indsø, omgivet af Demokratier, ja, Socialdemokratier. Der er vist ikke mange Steder i Verden, hvor der saa forholdsvist nær ved Siden af hinanden saaledes er samlet en halv Snes smaa Folk og Stater, der virkelig godt kan være deres Stilling i Verden bekendt paa disse Omraader, jeg her har nævnt. Paa det militære Omraade duer vi ikke, der kan vi ikke magte noget, men paa Folkeoplysningens Omraade, paa de kulturelle Fremskridts Omraade, med Hensyn til de sociale Spørgsmaals Løsning kan vi godt være vor Stilling bekendt, selv om vi endnu har langt, langt igen. Hvad om nu disse Lande — og jeg har hørt Røster i den Retning fra Holland, fra Svejts, fra Norge, Sverige, Finland o. s. v. —, hvad om alle disse Lande, hvis Forhold ligner hinanden saa meget, stod tæt ved Siden af hinanden og arbejdede sammen paa Folkeforbundets Generalforsamlinger, Delegeretforsamlinger. Det vilde sikkert give dem en ikke ringe Indflydelse. Jeg vil haabe, at Raadet for Folkeforbundet snart maa anmode om, at den amerikanske Præsident — det er jo ham, det tilkommer — indkalder den første Delegeretforsamling, og jeg vil udtale Haabet om — og vi bør ogsaa gøre vor lille Indflydelse gældende i den Retning —, at disse Delegeretforsamlinger ikke bliver for sjældne, at de finder Sted saa hyppigt som muligt, og at Myndigheden mere og mere lægges i Delegeretforsamlingen, samtidig med at vi naturligvis vil arbejde for, at disse Delegeretforsamlinger mere og mere demokratiseres og bliver Udtryk for Folkene selv gennem deres Rigsdage. Som Socialdemokrater er det os naturligvis en særlig Glæde, at der samtidig med Folkeforbundets Oprettelse i Forbundspagten er truffet Bestemmelser om internationale Afgørelser — ja, det er maaske for stærkt et Ord —, om internationale Foranstaltninger og Aftaler med Hensyn til hele den sociale Lovgivning. Naar De læser Forbundspagten igennem, navnlig dens Slutningsartikler og Bemærkningerne dertil, vil De se, hvad det er for et stort Fremskridt, der i Virkeligheden tilsigtes her og paa dette Punkt allerede er naaet, i hvert Fald er i rigtig god Gang.

Det er ogsaa noget, der tilskynder os til at gaa med i Stedet for at blive udenfor, at paa et saa vigtigt Punkt som den internationale Arbejderret, den internationale Arbejderbeskyttelse, den internationale Arbejderlovgivning — og det var et Hovedpunkt i Foraaret under Forhandlingerne i Paris, som Arbejderpartierne i alle Lande lagde den største Vægt paa, og hvor Bernerkonferencen mødte med et omhyggeligt udformet Program, som ogsaa gennem Bernerkonferencens Komitémedlemmer, Branting, Henderson og Huysmanns, blev overrakt Fredskonferencen, — har man virkelig taget Hensyn dertil, aabenbart i Følelsen af Arbejderklassens voksende Magt i alle Lande, ikke mindst i England, og har indsat Bestemmelser om 8 Timers Arbejdsdagen eller 48 Timers Arbejdsugen. Dette Program, som Socialdemokratiet i alle Lande har kæmpet for i en Menneskealder, og som vi i 30 Aar har demonstreret for den 1. Maj, blev nu internationalt anerkendt og anerkendt paa en saadan Maade, at den Konference, der skulde holdes for at føre 8 Timers Arbejdsdagen ud i Livet, blev holdt, Konferencen i Washington, og det Raad, der skulde udgaa derfra, oprettedes med Franskmanden Albert Thomas som Formand. Raadet virker allerede og er i fuld Gang.

Der har været Partifæller eller rettere, der har været Retninger indenfor Arbejderbevægelsen, som ikke har villet vide af Folkenes Forbund, som har bekæmpet dette Forbund, som har sagt, at det kun var Sejrherrernes Alliance, kun Ententeimperialisme, som Arbejderne, Demokraterne, Socialdemokraterne ikke kunde gaa med til. Overfor dem kan vi pege paa, at paa et saa vigtigt Punkt som den internationale Arbejderret er Udviklingen i fuld Gang, og der har det været klogt at være med; de Lande, som lod sig repræsentere i Washington, gjorde ret deri. Det viser Erfaringen, det viser Udviklingen. Naar man fra visse Sider, her i Landet kun i ringe Grad, fordi Bevægelsen her er saa ringe, men i Norge, Sverige, Svejts og visse andre Steder, ikke at tale om Rusland, bekæmper Folkenes Forbund og Forbundspagten saastærkt, saa tager jeg intet som helst Hensyn hertil. Jeg tænker paa Kampen fra bolschevikkisk Side; men denne Kamp er ikke udsprunget af fredsvenlige eller antimilitaristiske Motiver, den har intet at gøre med de Betæneligheder, som nu næres fra udpræget fredsvenlig og antimilitaristisk Side i de smaa Lande; thi det er en Kamp ud